

بخش آموزش رسانه تفریحی سنتر

کلیک کنید www.tafrihicenter.ir/edu

 نمونه سوال گام به گام

 امتحان نهایی جزوه

 دانلود آزمون های آزمایشی

درسنامه درسی تماشاخانه

برای دانستن مخالف یا متضاد یک کلمه ، ابتدا باید معنی آن کلمه را بدانیم ، متضاد یعنی ضد هم پس وقتی معنی دو کلمه را بدانیم آن وقت به مخالف یا متضاد آن پی می بریم .

مثال : طلوع $\neq$ غروب

نکته : همه ی واژه ها در زبان فارسی مخالف ندارند مانند دفتر ، کتاب ، میز و ... اما گاهی یک کلمه با توجه به معنی جمله چند مخالف دارد .

مثال : پریا حرفِ راست می گوید — راست ≠ دروغ

پریا از سمت راست می رود — راست ≠ چپ

در شعر هم گاهی اوقات شاعران از کلمه های مخالف در بیت ها استفاده می کنند ، به این **آرایه تضاد** (طباق) هم گویند .

مثال : برو کارگر باش و امیدوار که از یأس ، جز مرگ ناید به کار

نکته نگارشی

تصویر نویسی : هدف از تصویر نویسی همان طور که در پایه ی چهارم هم اشاره شد دقت و توجه لازم به جزئیات تصاویر (رنگ ، شکل ، اندازه ، جهت ، نور و ...) است تا بتوانیم از دلِ تصاویر ، موضوع را مشخص و سپس از بین موضوع های مشخص شده ، یک موضوع را انتخاب کنیم . گاهی لازم است در ارتباط با تصاویر یا موضوع شنیداری ، صداهایی را در ذهن مجسم کنیم و درباره ی آن چند بند بنویسیم ، فراموش نشود جزئیاتی که در تصویر دیده ای یا شنیده ای در نوشته ی خود بیاوری . رعایت علائم نگارشی ؛ اصول و ساختار بند نویسی حتما رعایت شود .

تمرین

(۱) در ابیات و عبارتهای زیر مخالف ها را معین کنید ؟

(الف) کوه های سر به فلک کشیده را با دره های عمیق ، گل را باخار ، زنبور عسل را با خرمگس ، بهار را با زمستان .

شود سهل پیش تو دشوارها

(ب) گرت پایداری است در کارها

(ج) به صداهای کوتاه و بلند گوش بده ، آیا تو صدای تاریکی شب را می شنوی ؟ صدای روشنایی روز را چطور؟

(د) ز دانش دل پیر بُرنا بود .

(ه) پایان شب سیه سپید است .

۲) انواع آرایه‌ی ادبی (کنایه ، تشبیه ، تشخیص یا جان بخشی) را در درس تماشاخانه و شعر (رقص باد ، خنده گل) را پیدا کنید و بنویسید ؟

.....

.....

.....

.....

.....

۳) پنج ترکیب وصفی و پنج ترکیب اضافی از درس تماشاخانه پیدا کن و بنویس ؟

* ترکیب _____ ب وَصَفی :
.....

* ترکیب _____ ب اِضَافی :
.....

۴) در شعر رقص باد ، خنده گل به کدام یک از فصل ها اشاره شده است ؟

.....

۵) در شعر رقص باد ، خنده گل قافیه و ردیف را مشخص کرده و قالب شعری را بنویسید ؟

.....

۶) داستان شعر (رقص باد ، خنده گل) را بنویس بارعایت موارد بند نویسی ؟

.....

.....

.....

.....

.....

.....

۷) یکی از صداهای زیر را در ذهن مجسم کن و درباره ی آن یک بند بنویس ؟

الف) صدای ریزش باران ب) صدای آواز پرندگان ج) صدای ورزش باد

.....

.....

۸) از پایه چهارم هرچه درباره زندگی نامه ی پروین دولت آبادی به یاد داری با رعایت موارد بند نویسی بنویس؟

تست های درس

۱) عبارت زیر چند جمله دارد ؟

- به پروانه ای با بال هایی مخملی ، به قطره های باران که حلقه های ساکت روی آب می سازند ، گوش بده .

الف) ۴ جمله ☐ ب) ۳ جمله ☐ ج) ۲ جمله ☐ د) ۱ جمله ☐

۲) در ترکیب های زیر به ترتیب چند ترکیب اضافی و چند ترکیب وصفی مشاهده می شود ؟

صدای شبنم / آفریده های ساکت / ماهی های تالاب / علف های نازک / آفرینش خدای / دیوارهای بلند بالا / آب گوارا .

الف) ۳ - ۴ جمله ☐ ب) ۴ - ۳ جمله ☐ ج) ۲ - ۵ جمله ☐ د) ۵ - ۲ جمله ☐

۳) در کدام گزینه غلط املايي مشاهده نمی شود ؟

الف) تفکر و تعمل ☐ ب) بلند بالا و طنومند ☐ ج) شکوه و عَضمت ☐ د) عجیب و لطیف ☐

۴) با توجه به بیت زیر در کدام گزینه مفعول به درستی نوشته شده است ؟

کرد دهقان ، دانه ها در زیر خاک کرد کوتاه ، شاخه ی پیچان تاک

الف) دهقان - شاخه ☐ ب) دانه - شاخه ☐ ج) خاک - تاک ☐ د) دانه - پیچان ☐

۵) با توجه به بیت زیر کدام نهاد غیر فاعلی است ؟

برگِ نو آرد درختِ نارون سبز گردد شاخسارانِ کهن

الف) برگ ☐ ب) درخت نارون ☐ ج) سبز ☐ د) شاخساران ☐

۶) درباره ی بیت زیر کدام گزینه صحیح نیست ؟

چشمه کم کم خشک شد ، بی آب شد

باغ و بُستان ، ناگهان در خواب شد

الف) بیت ۳ جمله دارد ☐ ب) بی آب و خواب کلمه های قافیه و شد ردیف است ☐

ج) بُستان مخفف بوستان است ☐ د) باغ و بُستان مفعول جمله ی سوم است ☐

۷) کدام گزینه یک کلمه ی ساده است ؟

الف) سنگلاخ ☐ ب) تماشاخانه ☐ ج) گیاهان ☐ د) ایستگاهها ☐

۸) در بیت زیر کدام آرایه ی ادبی مشهود است ؟

فصل پائیز و زمستان می رود

بار دیگر چون بهاران می رسد

الف) تشبیه ☐ ب) تکرار ☐ ج) تناسب ☐ د) تشخیص ☐

۹) فعل در کدام گزینه غیرساده است ؟

الف) رشته های بیدُن از هم گسیخت ☐ ب) گل بخندد بر سر گل بوته ها ☐

ج) باز می آید پرستو نغمه خوان ☐ د) برگِ نو آرد درخت نارون ☐

۱۰) کدام ترکیب با بقیه فرق دارد ؟

الف) بادِ سرد ☐ ب) زمین خشک ☐ ج) شاخساران کهن ☐ د) رشته های بیدُن ☐

۱۱) قالب شعر « رقص باد ، خنده ی گل » چیست ؟

الف) مثنوی ☐ ب) قصیده ☐ ج) غزل ☐ د) قطعه ☐

۱۲) مفهوم اصلی شعر « رقص باد ، خنده ی گل » کدام است ؟

الف) آمدن پائیز و زمستان و سپری شدن آن ها و رسیدن بهار ☐

ب) وصف طبیعت در چهار فصل ☐

ج) اشاره به قدرت خداوند برای آفرینش طبیعت ☐

د) شعر موضوع علمی دارد و به گردش فصل ها اشاره می کند ☐

* خودسنجی درس اول :			
خ	خ	ق ق	ن ت
۱) مطالب بیشتر بدانیم ، ستایش و درس تماشاخانه را به خوبی یاد گرفتم			
۲) به سوالاتِ درکِ مطلب به خوبی پاسخ می دهم .			
۳) بدون راهنمایی و کمک به سوال ها و تست ها پاسخ می دهم.			